

CURS ACADÈMIC: 2003-2004

LLICENCIATURA: Comunicació Audiovisual

CURS: Segon

Codi: 20764

Assignatura: Història del Cinema

Tipus d'assignatura: Obligatoria

Nº de crèdits: 10

Professorat: Romà Gubern

Quatrimestre: Primer

OBJECTIUS DE L'ASSIGNATURA:

Estudi de l'evolució de l'expressió cinematogràfica des dels orígens (1895). Teoria i anàlisi de films.

TEMARI:

I.- ELS PEONERS (1878-1907): Precursors del invent.- Els germans Lumière.- Georges Méliès.- L'Escola de Brighton.- Edison i la "guerra de patents".- Primers grans trusts a França: Pathé i Gaumont.- El cinema i les altres indústries culturals.- El "film d'art".- El Mode de Representació Primitiu (MRP).

II.- FORMALITZACIÓ ESTÈTICO-INDÚSTRIAL (1907-1918): Dinamarca: un model de cinema burgès.- Itàlia: gran espectacle i divisme.- D.W. Griffith.- Fundació de Hollywood.- El serial.- Naixement del *star-system*.- El cinema còmic.- El cinema suec.- El Mode de Representació Institucional (MRI).

III.- PLENITUD DEL CINEMA MUT (1919-1930): L'escola impressionista.- L'expressionisme alemany i la derivació naturalista.- El cinema soviètic.- Les avantguardes.- Esplendor de Hollywood i del *studio-system*.- Emigració europea a Hollywood.- Altres aportacions nacionals.

IV.- EL CINEMA SONOR (1930-1939): Implantació del cinema sonor: reconversions industrials, transformacions estètiques i controvèrsies crítiques.- El cinema alemany del Tercer Reich.- El cinema nordamericà: política de gèneres.- El naturalisme poètic francès.- El cinema soviètic i el "realisme socialista".- El cinema britànic.- El cinema espanyol republicà.- El cinema documental.- Els dibuixos animats.- Altres cinematografies.

V.- LA SEGONA GUERRA MUNDIAL (1939-1945): La resposta nordamericana.- L'esforç britànic.- L'esforç soviètic.- França ocupada.- Els cinemes feixistes.- Altres cinematografies.

VI.-LA POSTGUERRA (1945-1957): El neorealisme italià.- El Hollywood de la guerra freda.- Academicisme francès.- Renaixement britànic.- La disidència cinematogràfica sota el franquisme.- Els cinemes estalinistes.- Un art universal.

VII.- LA RENOVACIÓ (1957-1968): El cinema de la modernitat: transformacions industrials, nous públics i noves propostes teòriques.- Transformació del cinema nordamericà.- La Escola de Nova York i el cinema underground.- El postneorealisme italià.- La *nouvelle vague* francesa.- El *Free Cinema* britànic.- El Nou Cinema Alemany.- El Nuevo Cine Español i l'Escola de Barcelona.- Els cinemes escandinaus.- El *Cinema Novo* de Brasil.- Iberoamèrica.- Els cinemes asiàtics.- El cinema documental.- El cinema d'animació.

VIII.- EL CINEMA A L'ERA DE LA TELEVISIÓ (1969-2000): El cinema i la revolució audiovisual.- El neo-Hollywood.- Els cinemes europeus.- El cinema postfranquista.- Les cinematografies de l'Amèrica Llatina.- Els cinemes asiàtics.- Els cinemes africans.- El moviment "Dogma".- La frontera digital.

BIBLIOGRAFIA

BÀSICA:

- N. Burch: *El tragaluz del infinito*, Cátedra, Madrid, 1987.
L.H. Eisner: *La pantalla demoníaca*, Cátedra, Madrid.
J.L. Guarnier: *Muerte y transfiguración. Historia del cine americano (1961-1992)*, Laertes, Barcelona, 1992.
R. Gubern: *Historia del cine*, Lumen, Barcelona, 1996.
R. Gubern et al.: *Historia del cine español*, Cátedra, Madrid, 1995.
S. Kracauer: *De Caligari a Hitler. Historia psicológica del cine alemán*, Paidós, Barcelona.
J. Leyda: *Kino. Historia del cine ruso y soviético*, Editorial Universitaria de Buenos Aires, 1965.
A. Quintana: *El cine italiano 1942-1961*, Paidós, Barcelona, 1997.
E. Rimbaut: *El cine francés 1958-1998*, Paidós, Barcelona, 1998.

COMPLEMENTÀRIA:

- D. Bordwell: *El cine clásico de Hollywood*, Paidós, Barcelona, 1997.
R. Gubern: *La caza de brujas en Hollywood*, Anagrama, Barcelona, 1987.
R. Gubern: *La censura. Función política y ordenamiento jurídico bajo el franquismo (1936-1975)*, Península, Barcelona, 1981.
C.F. Heredero: *Las huellas del tiempo. Cine español 1951-1961*, Filmoteca de la Generalitat Valenciana-Filmoteca Española, 1993.
C.F. Heredero-A. Santamarina: *El cine negro. Maduración y crisis de la escritura clásica*, Paidós, Barcelona, 1996.
J. Hopewell: *El cine español después de Franco (1973-1988)*, El Arquero, Madrid, 1989.
J.E. Monterde: *Veinte años de cine español (1973-1992)*, Paidós, Barcelona, 1993.
E. Mordden: *Los estudios de Hollywood*, Ultramar, Barcelona, 1998.
J. Pérez Perucha (ed.): *Los años que conmovieron al cinema. Las rupturas del 68*, Filmoteca de la Generalitat Valenciana, 1988.

J. Romaguera, H. Alsina Thevenet (eds.): *Textos y documentos del cine*, Cátedra, Madrid, 1989.

M. Rossés: *Nuevo cine alemán*, Ediciones JC, Madrid, 1991.

Sánchez Vidal: *Luis Buñuel*, Cátedra, Madrid, 1991.

P.B. Schumann: *Historia del cine latinoamericano*, Legasa, Buenos Aires, 1987.

METODOLOGIA DOCENT:

TEORIA

Explicació oral i visionat amb comentari de fragments de films.

PRÀCTIQUES:

Visionat de films.

SISTEMA D'AVALUACIÓ:

Examen escrit.

